

GAMMALT & NYTT

MEDLEMSBLAD FÖR HUDDINGE HEMBYGDSFÖRENING

NOTERAT

Våren är här. Vi förlorade en timme men vann en sommartid. Det är härligt att möta vår och sommar igen efter en vinter. Vårtid innebär att Torpet Stensberg åter öppnar på söndagar, att Smedjan vaknar till liv och att vi kan komma ut och vandra i naturen. I kalendariet erbjuds en vandring och en bussresa mot Nynäshamn, om man vill åka med får man inte vänta för länge då plats är begränsat.

Jag med styrelsen hoppas att vi får en fin sommar med lagom värme, lagom med sol och lagom med regn – alltså en riktigt gammaldags sommartid som vi minns den från då vi var små.

Eva Ajaxén - Ordförande

HUDDINGE
HEMBYGDSFÖRENING

2024 NR 2 – ÅRGÅNG 40

HUDDINGE LOKALMYNT Göran Horseholm

1983 års utgåva. Motiv: Göran Horseholm.

Under åren 1979 till 1986 utgav Huddinge AIS i samarbete med kommunen och företagarföreningen i Huddinge centrum en serie lokalmynt.

Utgivningen skedde i ideellt syfte där eventuellt överskott av utgivningen tillföll Huddinge AIS ungdomsverksamhet såsom friidrottsskola och skidskola för ungdomar mellan 7 och 14 år. Guld och silvermynten kontrollstämplades av statens provningsanstalt med lag gällande kontrollstämplar och enligt kontrollstyrelsens förordningar. Mynten avsågs att i första hand utgöra samlarobjekt men kunde användas som betalningsmedel i butiker anslutna till företagarföreningen i Huddinge centrum under respektive år de utgavs. Mynten gavs varje år ut i en begränsad upplaga.

På myntets årtalssida visades olika motiv från kända byggnader eller platser i Huddinge. På myntets frånsida finns uppgift om myntets valör samt texten "Lokalmynt Huddinge Kommun" och en bild på Vårdkasen. Med myntet följde en tryckt broschyr med kort beskrivning av motivet på myntet samt övrig information om mynten. Några av exemplar av mynten finns att se i Nyboda skolmuseum.

Mynten gavs ut i valörerna:

15 kr	kopparbrons
150 kr	sterling silver
1500 kr	guld 18 karat

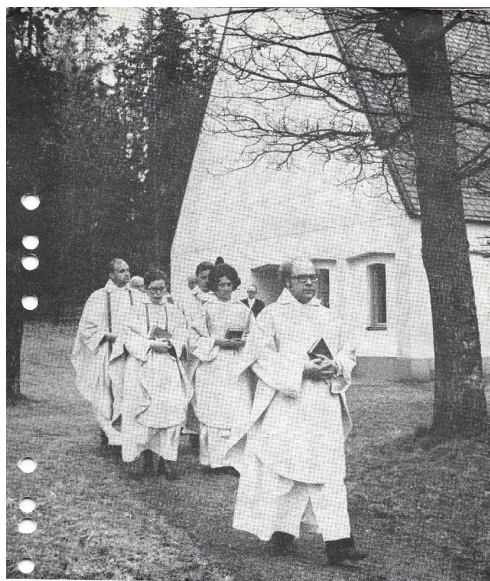
År och motiv på utgivna mynt:

1979	Huddinge Kyrka	från 1200-talet.
1980	Fornminnen i Huddinge	förenklad karta över Huddinge.
1981	Huddinge stationshus	från 1860, riven år 1985.
1982	Källbrinks IP	symbol för Källbrinks IP
1983	Kommunalhuset	1948, Flicka med fruktkorg av Bror Hjort.
1984	Balingsta kvarn	kvarnen på sin nuvarande plats, 1870-talet.
1985	Huddinge centrum	etapp 1 invigdes november 1985.
1986	Vårby källa	1709 invigdes hälsobrunnen.

Källa: Bild och delar av texten är hämtad från de broschyrer som utgavs tillsammans med mynten.

TRÅNGSUND BLEV EGEN FÖRSAMLING OCH FICK EGEN KYRKOHERDE FÖR 50 ÅR SEDAN

Åke Blomqvist

KYRKOBLADET

Huddinge – Trångsund

Till skillnad från vad som gällde för den kommunala verksamheten valde de beslutande i Huddinge församling under början av 1970-talet att aktualisera en delning av församlingen och låta den östra delen få status av egen församling med egen kyrkoherde. Ett av de tyngsta argumenten var betydelsen av verksamhetens lokala förankring.

I april 1973 beslutade Regeringen bifalla förslaget att dela Huddinge

församling och att från den 1 januari 1974 skall Trångsund utgöra en egen församling med egen kyrkoherde. Den första kyrkoherden blev Ingvar Laxvik och Trångsunds kyrka (nuvarande Tacksägelsekyrkan) blev församlingskyrka.

Mariakyrkan i Skogås invigdes 1987 och övertog rollen som församlingskyrka. Namnet var till januari 2012 Trångsunds församling och därefter Trångsund – Skogås församling.

Från Kyrkobladet Huddinge-Trångsund nr 3-4 1975

På Kyrkobladets första sida (nummer 2 1974) ser du processionen på väg till kyrkoherdeinstallationen i april 1974. Ingvar Laxvik hade tidigare varit präst i bl.a. Katarina församling, chefsredaktör för Kyrkans tidning och förbundsrektor i Sveriges kyrkliga studieförbund – numera Sensus. På hans meritlista finns också en rad böcker bl.a. *En Herrans präst*.

MASMOGUBBEN

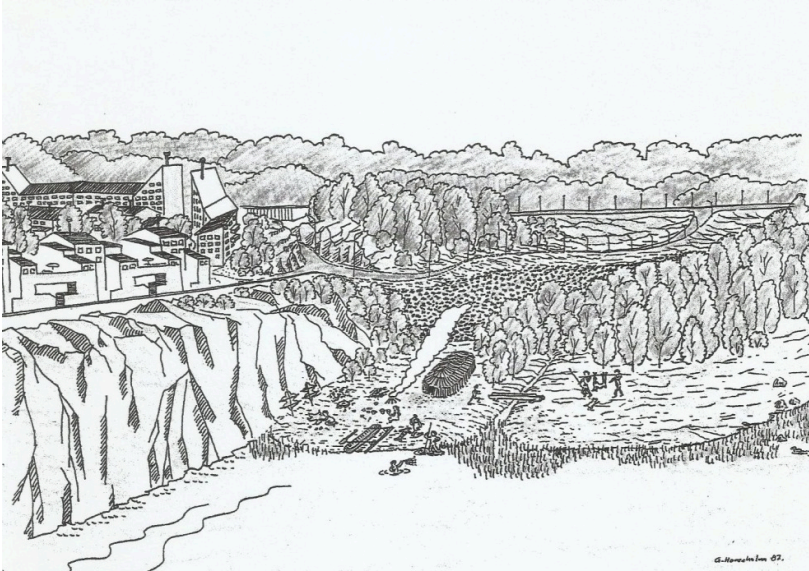
Göran Horseholm

Masmogubben

Allhelgonadagen 1976 var Sven-Gunnar Broström och några medlemmar i Huddinge hembygdsförening ute på en liten rundtur i västra Huddinge. Intill villa Masmö vid Masmövägen finns en 4000 år gammal stenåldersboplats i närheten av Myrstuguberget. Man besökte platsen och krafsade lite i marken och fann små keramikbitar på flera ställen i sluttningen berättade Sven-Gunnar Broström. En

av skärvorna såg inte ut som de andra, den var för rund för att vara en vanlig krukskärva. Sven-Gunnar Broström tog hem skärvan och tvättade den ren. Den visade sig då ha både ögon, mun och någon sorts frisy. Det var huvudet till en människoskulptur i lera. I arkeologikretsar kallas det en "idol" och troligen bars den som en amulett, kanske för att skydda ägaren mot faror, berättade Sven-Gunnar Broström i tidningsartikeln. I Sverige är avbildningar av stenåldersmänniskor mycket ovanliga och har endast hittats på några enstaka ställen. Masmogubben förvaras nu på Historiska museet. En avbildning av gubben finns att beskåda i Nyboda skolmuseum.

Boplatsen med tänkt vattennivå vid tiden.
Teckning: Göran Horseholm 1987.

Källa: Berättelsen om Masmogubben är hämtad ur DN runt Stan den 4 maj 1983.

GÖTA LANDSVÄG GICK GENOM HUDDINGE

Boken finns nu att köpa på Nyboda eller i föreningslokalen

Historiska vingslag! Vi får följa landsvägen som började i Skåne och slutade i Stockholm. Olika författare stannar utmed vägen bl.a. i Snättringe med Matineholm, Snättringe gård och Nytorp. Vi ser milstenen, kommunens informationsskyltar signerade med konstnären Håkan Bulls "G" som visar oss hur leden slingrar genom Huddinge. Man har inte försummat Huddinges stora gårdar vid sidan om landsvägen; Glömsta gård, Vista gård, Flemingsbergs gård, Fullersta gård.

Dyk gärna ned i den fantastiska beskrivningen om ledens användning och underhåll mm under åren 1350 – 1950.

Bokformat A4 , 64 sidor. Pris 175 kronor.

Text: Åke Blomqvist

ÄLDREBOENDEN FICK BESÖK Åke Blomqvist

Hembygdsföreningen besökte under januari och februari äldreboendena Tallgården och Rosendalsgården.

Till eftermiddagskaffet bjöds vid varje tillfälle 15 – 20 boende på ett kåseri om gamla Huddinge med bildvisning. Det blev en trevlig samvaro med ömsesidigt utbyte av minnen. Vid båda tillfällena fanns bland de boende en medlem i hembygdsföreningen.

På Tallgården inleddes med en bild på den första byggnaden som invigdes 1912. På Rosendalsgården var den första bilden den krogbyggnad som revs för att ge plats åt Rosendalsgården, som invigdes fyrtio år senare.

Några av de boende köpte årets kalender med bilder från 1930-talets Huddinge. Till personalen överlämnades Gerdt Sundströms bok om åldringsvårdens utveckling i Huddinge.

Bild från omslaget på boken "Nödvändigt att hjälpa fattiga" av Gerdt Sundström. Utgiven av hembygdsföreningen

Bild: Huddinge hembygdsförenings arkiv.

VI MINNS

Linnéa Eriksson, som blev 91 år, föddes på Runmarö i Stockholms skärgård. Många minns nog hennes glada skratt och dalmål. Hon växte upp i Stora Skedvi i Dalarna och flyttade sedan tillbaka till Storholmen (Runmarö).

På Skansen träffade hon Gunnar och de flyttade in i det nya radhusområdet Fjället i Balingsnäs samma år som jag med familj. Utöver omsorg om hem och familj var hon dagmamma. Senare blev det anställning på folktandvården i Huddinge.

Både Gunnar och Linnéa engagerade sig i Huddinge hembygdsförening som så ofta sker när man blivit pensionär. År 2001 valdes Linnéa in i styrelsen. Det blev tio år i styrelsen, Hon var också husmor. Gunnar ställde upp på Sundby och vid kulturarvsdagarna där var han korvgubbe.

Linnéa var trevlig på alla sätt och bjöd på sig själv i möten med föreningens medlemmar och besökande på Nyboda hembygds-

och skolmuseum under de tolv år hon var museivärd och också tog emot skolklasser.

Linnéa tilldelades föreningens hedersdiplom samt hembygdsförbundets nål med lagerkrans.

Det blev ett fint avskedstagande i Huddinge kyrka.

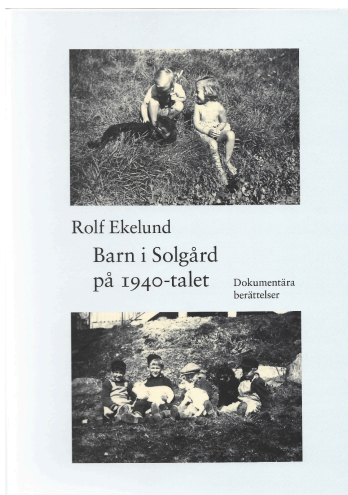
Text: Åke Blomqvist.

Bild från agendan vid begravningsgudstjänsten i Huddinge kyrka den 29 februari 2024.

BARN I SOLGÅRD PÅ 1940-TALET Ny bok

Nyligen presterade Rolf Ekelund boken vid en Hembygdskväll på Folkes. Även om man inte bott i Solgård känner man igen hur det var att växa upp som barn. Det dyker upp många minnen. Mammas bestyr med syltning och konservering, kokseldning, lekar, ransoneringskuponger, den första cykeln, skidåkning, de första skolåren, söndagsskolan mm. Ja, du kan själv läsa i boken som finns att köpa i föreningslokalen, Nyboda och Akademibokhandeln.

Text: Åke Blomqvist

MEDLEMSAVGIFT

Du har väl inte glömt att betala in din medlemsavgift?

Enskild medlem 150 kr, par 250 kr.

Plusgiro 33 40 13-0, glöm inte att ange ditt namn.

REDAKTION

Huddinge Hembygdsförening

Kommunalvägen 16

141 47 Huddinge

Tel. 08-711 26 70 eller 07-087 11 63

PlusGiro: 33 40 13-0

E-post: info@hembygdhuddinge.se

Hemsida: www.hembygdhuddinge.se

**HUDDINGE
HEMBYGDSFÖRENING**